

Sveva Casati Modignani

APARTAMENTAI 405

romanas

BALTO

Sveva Casati Modignani

APARTAMENTAI 405

Romanas

Iš italų kalbos vertė
LINA GAUČYTĖ

BALTO
Vilnius, 2020

*Skiriu Rafaelai Di Pietro Marchese,
mažai moteriai, turinčiai didelę širdį.*

Šiandien

1

Sant Anos miestelio grafas Lambertas Risotas Loredanas Romoje susitiko su „American Steel“ kompanijos prezidentu misteriu Rosenbergu. Rengėsi pirkti didelį kiekį plieno savo varžtų ir geležčių gamyklai. Po dviejų dienų alinančių derybų jo advokatų kontoroje galiausiai buvo pasiektas susitarimas. Nepaisant pastaruoju metu gerokai šoktelėjusios plieno kainos, Lambertui pavyko išsiderėti didžiulę nuolaidą mainais už tai įsipareigojus ant aukštos kokybės savo gaminių, greta gamyklos prekės ženklo, vaizduoti ir tiekėjo, siekiančio įsitvirtinti Europos rinkoje, logotipą.

Buvo kiek po devintos vakaro, kai grįžęs į viešbutį Lambertas pėdino per „Excelsior“ vestibulį. Jautėsi išvargęs. Nekantravo kuo greičiau atsidurti savo apartamentuose, užsisakyti spartietišką vakarienę ir atsigulęs į lovą įsijungti televizorių, kuris jį palengva užliūliuotų.

Lambertui jau beveik žengiant į liftą prie jo priėjo Stelvijus, seniausias šio Romos viešbučio durininkas.

Pagarbiai linktelėjęs jis pusbalsiu tarė:

– Labas vakaras, grafe. Atleskite, kad trukdau, tačiau jūsų teiravosi ponias. Paprašė pranešti apie jos atvykimą 405-uosiuose apartamentuose gyvenančiam svečiui ir sakėsi, kad ją siunčia misteris Rosenbergas. Atsakiau, kad dar negrįžote, ir pasiūliau prisėsti bare. Paprašiau, kad jai atneštų gėrimą. Dabar ji sėdi prie baro ir skaito knygą.

Grafas paklausė:

– Ar ją pažįstame?

Atvykęs į Romą Lambertas visada apsigyvendavo „Excelsior“ viešbutyje – jau daugiau kaip dvidešimt metų, tad Stelvijus jį gerai pažinojo.

– Ne, pone, niekada nesame jos matę, tačiau galiu užtikrinti, kad ponija labai jauna, be galo graži ir rafinuota, – atsakė jis.

Lambertą suerzino amerikiečio iniciatyva, nes, matyt, norėdamas atsidėkoti už sandorį, šis bus atsiuntęs eskorto merginą. Grafas troško vakarą skirti vien tik poilsiui. Susilaikė neparodęs savo susierzinimo, tačiau Stelvijus jį kuo puikiausiai perprato ir skubiai pridūrė:

– Supratau, grafe. Sugalvosiu pretekstą ir jos atsikratysiu.

– Pats tuo pasirūpinsi, – nukirto Lambertas ir ryžtingai patraukė į viešbučio barą. Durininkas nusekė iš paskos.

Tokiu metu jau rinkosi klientai. Nuo slenksčio Stelvijus parodė jam ant aukštos kėdės prie baro įsitaisiusią moterį. Nepaprastai gražaus veido, nepasidažiusi, vilkėjo mėlyno šilko suknele, prigludusia prie laibo kūno, ir avėjo tokios pat spalvos žemus plokščiapadžius batelius, kurie išryškino ilgąs gundančias kojas. Mergina rankose laikė knygą ir susikaupusi skaitė. Grafas mostu parodė Stelvijui, kad šis gali eiti, ir prisiartinęs prie merginos tarė:

– Esu 405-ųjų apartamentų svečias.

Ji pažvelgė į jį, nusišypsojo ir atsakė:

– Pono Rosenbergo prašymu mane atsiuntė agentūra. Turiu palaikyti jums draugiją per vakarienę.

Vienoje rankoje laikydama ką tik užverstą knygą, nulipo nuo kėdės ir pridūrė:

– Labas vakaras, pone.

Lambertas jos paklausė:

– Ką skaitote?

– Tomo Mano *Juozapas ir jo broliai*, antrą kartą. Šis autorius – vienas iš mano mėgstamiausių.

Lambertas sušvelnėjo ir tarė:

– Man taip pat patinka Tomas Manas, – trumpam nutilo, o tuomet tęsė: – Ką gi, dėkoju, kad atėjote, tačiau...

– Nėra už ką dėkoti, pone. Man sumokėjo už tai, kad palaikysčiau jums draugiją, – pertraukė ji.

– Šį vakarą vakarieniausiu vienas, esu labai pavargęs, – baigė grafas.

– Tokiu atveju tai aš jums dėkoju, – atsakė mergina, kuriai aki-vaizdžiai palengvėjo. Nusišypsojo jam ir lengvu žingsniu pasuko link išėjimo. Lambertas stebėjo ją nueinančią ir galvojo, kad Stelvijaus apibūdinimas idealus: labai jauna, be galo graži ir rafinuota. Vyras išėjo iš baro ir pakilo į savo apartamentus. Iš restorano užsisakė šaltų užkandžių vakarienei, o tada paskambino amerikiečiui, kad padėkotų už brangią dovaną. Mobilusis buvo išjungtas, ir Lambertas prisiminė, kad šiuo metu ponas Rosenbergas jau lėktuve, skraidinančiame jį į Jungtines Valstijas.

Laukdamas, kol į kambarį bus pristatytas valgis, Lambertas nusirengė ir palindo po dušu. Kai apsilvilkęs frotiniu chalatu grįžo į svetainę, ant staliuko priešais televizorių jau buvo patiekta vakarienė. Lambertas įjungė televizorių ir ėmė knebinėti pankolių karpačą su apelsinų griežinėliais, apšlakstyta sūriu citrinų padažu ir aromatizuotu aliejumi.

Kol valgė, surinko savo žmonos Armandos mobiliojo numerį. Jai neatsiliepus prisiminė, kad šįvakar ji vakarieniauja pas Kaziragius ir, žinoma, bus išjungusi garsą. Parašė žinutę: „Esu pavargęs ir einu miegoti. Grįšiu rytoj. Gerai praleisk laiką.“

Armanda buvo labai reikli moteris, kupina neišsenkančio gyvumo ir vis prasimananti naujų pomėgių. Ją mylėti reiškė nė akimirką

neturėti ramybės – šią būseną Lambertas vėl atrado tik tada, kai meilė baigėsi. Jau kelerius metus mieliau laikė ją savo drauge nei žmona. Jiedu gyveno po vienu stogu, bet vienoje lovoje nemiegojo. Dabar jis įsivaizdavo, kaip žmona veržliomis kalbomis ir neprilygstamam žavesiu linksmina Kaziragius su jų bičiuliais.

Parašęs žinutę Lambertas pats nustebo susivokęs, kad prisiminė gražiąją merginą, sėdinčią prie baro ir panirusią į Tomo Mano knygą. Beveik pasigailėjo atsisakęs jos draugijos, tačiau tikrai jautėsi pavargęs, be to, nebuvo pratęs leisti laiko su eskorto merginomis.

Pusę vakarienės palikęs lėkštėje, nuėjo į miegamąjį, išsitiesė lovoje ir įsijungė televizorių. Perbėgo kanalais, tačiau nerado nieko, kas jį sudomintų. Tuomet pasiėmė planšetę, prisijungė prie feisbuko ir pastebėjo, kad daugybė jo kontaktų dalijasi vaizdo įrašų, pasiekusiu didžiulį peržiūrų skaičių. Įrašas buvo pornografinis, tad jau ketino jį išjungti, tik staiga sustingo, tarsi jo kūną ir mintis būtų sukaustęs ledas.

Išvydo savo žmoną švytinčią visu savo nuogu spindesiu. Jos penkiasdešimt penkeri metai tą spindesį tik šiek tiek slopino. Moteris santykiavo su raumeningu jaunuoliu, galinčiu didžiulis neįtikėtiniu vyriškumu. Lambertas bandė save įtikinti, kad tai ne ji, tačiau įžvelgė mažytį braškės formos apgamą ant dešinės šlaunies, o jį taip gerai pažinojo.

2

Armanda nubudo iš gilaus miego ir kelias minutes nesuprato, kur esanti. Tuomet prisiminė, kad atsidavė Naniui, savo dailiajam asmeniniam treneriui. Šiaip sau, dėl užgaidos, o gal bandydama sugauti jaunystę, kurią jautė slystant iš rankų.

Jiedu gulėjo Nanio lovoje, seno pastato Italijos prospekte lofte.

Armanda pažvelgė į savo rankinį *Jaeger-leCoultre*. Pamačiusi, kuri valanda, sukliko ir pašoko lyg nuo žarijų.

– Gal išprotėjai? – užmiegotu balsu burbtelėjo jaunuolis.

– Juk žinėjai, kad prieš dvi valandas turėjau būti pas kirpėją. Kaip dabar pasirodysiu per vakarienę pas Kaziragius? – skubiais ir nervingais judesiais Armanda rengėsi.

Ji – Santa Anos grafo Lamberto Risoto Loredano žmona. Dalijasi su juo gyvenimu, įmone, žemėmis, namais, tarnais ir palaiko formalius santykius su jo gimine – laimei, negausia.

Armandai nepavyko pagimdyti Lambertui palikuonių ir ji labai graužėsi dėl savo nevaisingų iščių.

Stvėrusi rankinę moteris paliko Nanį, tiesiog paprastai ištarusi „iki“.

Jau sėdėdama tamsiai žaliame „Mini“ dramblio kaulo spalvos odiniame krėsele, susirado mobilųjį, įjungė ir surinko savo kirpėjos Santos numerį, tikėdamasi stebuklo. Tačiau buvo septynios vakaro ir telefonu niekas neatsiliepė.

Užvedė variklį ir visu greičiu nuvažiavo namų Bonapartės aikštėje pusėn.

Bute, kuris užėmė visą didžiulio devynioliktojo amžiaus pa-
baigos pastato mansardą, rado tik senąjį tarną, gėjų Saverijų. Šis
garbino jos vyrą ir toleravo ją tik todėl, kad ji buvo grafo, kuriam
patarnavo nuo jaunystės, žmona.

Jis atidarė duris.

– Labas vakaras, grafiene.

Ji atsakė į pasveikinimą ir pridūrė:

– Būkite malonus, atneškite man į kambarį ramunėlių arbatos.

Einu nusiprausti po dušu.

Tuomet paklausė:

– Namie nieko nėra?

– Šeštadienio vakaras, grafiene. Likau tik aš, laukiau jūsų. Atne-
šęs arbatos taip pat, jeigu galima, išeičiau.

– Gerai, – ji žinojo, kad Saverijus grįš pirmadienio rytą, drauge
su kitais tarnais.

Armanda nuėjo į miegamąjį, drabužinėje nusirengė. Pažvelgė į
save veidrodyje.

– Plaukai atrodo klaidiniai, – supeikė save, nužvelgusi ilgas tam-
sias auksinio atspalvio garbanas, švelniai banguojančias ant pečių ir
išryškinančias veido, laibo kaklo ir harmoningo kūno grožį, kuris
daugelį metų jai užtikrino geidžiamiausios, labiausiai fotografuoja-
mos ir brangiausiai apmokamos manekenės statusą.

Plaukais ji ypač rūpinosi, jie visada turėjo atrodyti nepriekaištin-
gai, išplauti ir sušukuoti jau ilgus metus juos prižiūrinčios kirpėjos.
Dabar žvelgdama į save svarstė, kaip tokia nesusitvarkiusi galėtų
pasirodyti Kaziragiams ir jų svečiams.

Užsivilkusi baltą atlasinį chalatą Armanda grįžo į kambarį – ant
staliuko prie lovos Saverijus kaip tik statė padėklą su garuojančia
ramunėlių arbata.

Vyras išėjo, ir ji paskambino draugei Matildai Kaziragi.

– Ponia kalba kita linija. Ar galiu perduoti, kad ji jums perskambintų? – paklausė liokajus.

– Ne, ačiū. Pasakykite jai, kad atsiprašau, tačiau negaliu atvykti vakarienės, nes man labai skauda galvą ir jau guli lovoje. Paskambinsiu rytoj, – užbaigė. Praustis po dušu nenorėjo. Laukdama, kol arbata ataus, norėjo paskambinti vyrui ir su juo pasilabinti, tačiau jautėsi pernelyg pavargusi. Vėl grįžo į drabužinę ir iš rankinės išsiėmė dėžutę piliulių, kurias reguliariai gėrė dėl širdies problemų, kankinančių jau keletą metų. Įsimitė dėžutę į chalato kišenę. Išėjusi iš kambario ilgu koridoriumi pasuko didžiulės virtuvės su trimis langais į vidinį kiemą link.

Saverijus kriauklėje plovė stiklinę. Buvo vos po aštuntos, o birželio danguje jau žiebėsi pirmosios žvaigždės.

Greitai nusišluostęs rankas tarnas paklausė:

– Kuo galiu jums pasitarnauti, grafiene?

– Dėkui, aš pati, – atsakė ji, atidarydama šaldytuvą, kur buvo išrikiuotos kelios maistine plėvele uždengtos skardos. Jose sudėti aperityvui skirti vieno kąsnio sumuštinukai, plonais griežinėliais pjaustytas veršienos kepsnys, krevetės su šviežiomis salotomis ir kreminis desertas. Prieš išeidamas namų šefas paruošė sekmadienio pietus ir vakarienę.

– Na, jeigu jums nieko nereikia, gal aš jau eisiu, manęs laukia restorane, – paaiškino senasis tarnas.

– Eikite, Saverijau, ačiū. Gero sekmadienio, – nusišypsėjusi palinkėjo.

Vyriškis dingo. Ji iš šaldytuvo išsitraukė indą su plikyto kremu desertu ir, keletą šaukštų įsidėjusi į lėkštę, grįžo į kambarį. Ramunėlių arbata ant stalelio atvėso tiek, kiek reikia. Išgėrė pusę puodelio. Tuomet paragavo atsinešto deserto.

Staiga siaubingai supykino. Padėjusi lėkštę ant staliuko Armanda nubėgo į tualetą ir išsivėmė.

Išsigandusi svarstė, kas su ja darosi. Nusiprausė ir nuslinko į lovą. Atklojusi lengvą flanelinę antklodę atsigulė laukdama, kol blogumas praeis.

Pykinti palengva liovėsi ir moteris užsnūdo. Pakirdusi iš miego pažvelgė į laikrodį: vidurnaktis. Atsikėlusį nusprendė pabaigti likusį desertą. Gardžiuodamasi šokolado, vanilės ir aromatingo likerio skoniu pasijuto slegiama jai nebūdingo nuovargio: juk ji kaip viesulas – visada trykšdavo energija.

Pamanė, kad geras viskio gurkšnis bus kaip tik, nors dėl širdies problemų būtų geriau susilaikyti. Iš kilnojamojo bariuko drabužinėje pasiėmusi butelį įsipylė ir išgėrė.

„Dabar bus geriau“, – pagalvojo, tačiau nuovargis nesitraukė. Ji išsitiesė lovoje ir nuo staliuko pasiėmė planšetę.

Feisbuko įrašų gausybėje pamatė vieną, sulaukusį išskirtinai didelio populiarumo. Jį atidariusi suprato, jog tai pornografinis filmukas. Dėmesį patraukė raumeningi vyro pečiai. Pagalvojo, kad jie visai kaip Nanio, ir iškart po to pamatė vyriškio meiluzės veidą. Sukliko, nes ta moteris ir buvo ji. Nepastebėjo, kad Nanis filmavo ją sueitį. Klaikus skausmas pervėrė jai krūtinę ir užgniaužė kvapą.

3

Išvydęs nepadorų žmonos vaizdą grafas Lambertas atsikėlė iš lovos, greitosiomis apsirengė ir paskambino savo vairuotojui, miegojusiam viršutiniame viešbučio aukšte.

– Labai atsiprašau, kad jus pažadinau, tačiau turime tučtuojau grįžti į Milaną, – pasakė.

Netrukus jiedu jau važiavo greitkeliu. Išsitiesęs ant galinės merседeso sėdynės Lambertas jautėsi įsiutęs ir nusprendė visiems laikams pašalinti Armandą iš savo gyvenimo.

Ji buvo užvaldęs ne pavydas, o šleikštulys. Jai ir pačiam sau. Negalėjo suprasti, kaip galėjo šitiek metų dalintis savo gyvenimu su Armanda. Kai ją vedė, buvo naivus tą gyvybingą, protingą, stulbinamą moterį be krašto įsimylėjęs jaunuolis, o ji vis nesiliovė stebinusi. Ji mėgo bendrauti su menininkais, intelektualais, rašytojais, genijais.

To šlykštaus filmuko neturėjo būti, nebent ji išprotėjo.

Automobiliui artėjant prie Milano Lambertas vis labiau tikėjo, kad jo žmona neteko proto.

Bute Bonapartės aikštėje jį pasitiko tylą. Lambertas žinojo, kad savaitgalį tarnai miega ne namuose, tad iškart patraukė į žmonos kambarį. Atlapojo duris. Šviesos buvo įjungtos, Armanda gulėjo lovoje. Priėjęs pastebėjo ant staliuko stovintį pustuštį viskio stiklą. Kelis kartus pašaukė, tačiau ji neatsakė ir neatsimerkė. Sunkiai kvėpavo. Lambertas išsigando ir nedvejodamas paskambino šeimos gydytojui, senam draugui Mauricijui Enrikezui.

– Kas atsitiko? – paklausė iš miego pakirdęs Mauricijus. Lambertas jam papasakojo, kas nutiko, ir gydytojas paliepė:

– Tučtuojau kviesk greitąją ir liepk vežti savo žmoną į Dievo Motinos ligoninę. Lauksiu tavęs prie įėjimo.

Greitoji į Bonapartės aikštę atvažiavo tuoj pat. Jai sustojus prie klinikos, ten jau laukė Mauricijus drauge su kitais dviem gydytojais.

Jie perėmė Armandą, o nakties emocijų išsvargintas Lambertas susmuko ant kėdės ligoninės vestibulyje. Rodos, praslinko amžinybė, kol gydytojas Enriquezas grįžo. Atsisėdo greta ir pasakė:

– Lambertai, man labai gaila. Padarėme viską, ką galėjome, tačiau jos išgelbėti nepavyko. Armandos širdis jau daug metų buvo silpna ir neatlaikė. Ji mirė nuo infarkto.

Sukrėstas Lambertas nuleido galvą. Kelias akimirkas tylėjo, tuomet pažvelgė bičiuliui gydytojui į akis ir paklausė:

– Ar žinojai, kad Armanda geria viskį?

Gydytojas linktelėjo.

– Kodėl man nieko nesakei?

– Yra toks dalykas kaip profesinė paslaptis, ir tai neturi nieko bendra su draugyste. Kad ir kaip būtų, išpėjau ją apie riziką, gresiančią dėl širdies problemų.

Lambertas tylėjo. Mauricijui pasisiūlius jį parvežti, atsisakė. Jie du apsikabino ir išsiskyrė. Raustant švininiam dangui vyras lėtai patraukė namo. Bėgiais nužvangėjo pirmieji tramvajai, ant medžių šakų ėmė striksėti žvirbliai, iš kartoninių dėžių pasidarytame guolyje miegojo benamis. Lambertą persmelkė skausmo virpulys. Jautėsi beviltiškai sumišęs. Niekada nebūtų galėjęs įsivaizduoti, kad jo santuoka pasibaigs štai šitaip.

Mintys vėl grįžo prie Armandos – tos keistos, niekada nepavargstančios moters, kuri nepažinojo nuobodulio, tryško linksmybėmis, mokėjo jį prajuokinti ir supykdyti. Grįžęs namo grafas užsidarė

savo kabinete, nusiavė batus ir išsitiesė ant sofos. Užsimerkė ir nusprendė paskambinti Armandos kirpėjai Santai, kad prieš paguldant kūną į karštą sušukuotą jai plaukus. Žmona būtų buvusi dėkinga už šį rūpestį.